

her, som jeg ved andre Baand er knyttet til det Sted, hvor jeg nu er ansat; jeg skal nok blive, hvor jeg er, hvad enten Lønnen gaar op eller ned. Jeg har talt med flere ærede Medlemmer privat om denne Sag, og de have alle som en indbrømmet, at der var taget lovlig lidt Hensyn til Andenlærerne. Jeg ved vel, at man siger, at det kun er et Gennemgangsled, at man kun i fort Tid behøver at være Andenlærer. Men det var ønskeligt, om disse Andenlærere kunde blive mere rodfæstede paa Stedet end hidtil. Jeg er fuldstændig enig i, at en stærkere Klasse-deling end den nuværende er særdeles heldig, idet Børnenes Standpunkt derved bliver mere ensartet. Jeg kender dertil af praktisk Erfaring, idet der er 4 Klasser i den Skole, som jeg har den Ære at virke ved. Men paa den anden Side affiedkommer denne Deling ogsaa, at Børnene nødvendigvis maa skifte Lærer 4 Gange i den Tid, de gaa i Skole. Dertil kommer, at Børnene, naar de komme til at gaa hos en Andenlærer, have Udset til at skifte, fordi en Andenlærer stadig væk flytter, og saaledes ville faa endnu en Lærer, hvad jeg tror ikke er heldigt. Der kan dog være Omstændigheder, der kunne knytte en Andenlærer til Stedet, uden at det behøver at være hans egen Skyld, at han ikke kommer derfra, eller i alt Fald ikke har let ved at komme derfra. Jeg vil derfor henstille, om ikke Statsstilskuddet, naar det viser sig, at en Andenlærer paa en eller anden Maade har vokset sig fast og maaste befindes sig godt i den Befolkning, hvori han lever, da kan flyde noget rigeligere end foreslaaet. Det er i Lovforslaget foreslaaet, at Lønnen skal stige fire Gange med 100 Kr. hvert tredje Aar, saa vidt jeg husker. Lad os sætte, at en Andenlærer har været et Sted i 6 Aar — kunde hans Løn da ikke stige med 200 Kr. i Stedet for med 100? Denne Tanke vilde jeg gerne henstille til det kommende Udvælgelses-Overvejelse. Det vil ikke blive nogen Merudgift for Staten i det hele taget; men jeg vilde gerne have Sagen ordnet saaledes, at det blev Statsstilskuddet, der stod noget rigeligere, og ikke Kommunitilskuddet, fordi de Kommuner, der have Andenlærer, i Reglen i Forvejen have et stærkt udviklet Skolevæsen og kunne have nok med at Lønne, som foreslaaet i Lovforslaget. Et andet Spørgsmaal vedrørende Andenlærerne vilde jeg gerne henstille til den højtærede Minister. Der staar i § 12, aller sidste Stykke, at Kirkesanger- og Kirkebylærerforretningerne herefter skulle Lønnes henholdsvis med 100 og 50 Kr. Men der er sat et Bindetegn imellem „Kirkesanger“ og „Kirkebylærerfor-

retningerne“; og det ser altsaa næsten ud, som om disse to Ting ikke kunne stilles ad, Kirkesangerbestillingen og Kirkebylærerforretningerne. Det turde dog være ret praktisk, om disse to Ting kunde stilles ad; thi saa vilde Indtægterne af disse to Bestillinger efter de bestaaende Lønningskasser flyde hver til sin Side. Det turde dog hælde, at en Andenlærer i visse Tilfælde er dygtigere til at lede Kirkesangeren end en Førstelærer, og naar de to ere enige derom, vilde ingen lide noget Tab ved, at en saadan Ombytning skete. Det glæder mig, at det ærede Medlem fra Årsens tog lidt anderledes paa Gymnasifiksagen i Dag, end da han forrige Gang havde Ordet, saa at vi for Resten vist ikke ere videre uenige i dette Stykke. Men naar han prøvede paa sin Maade at give en ret drastisk Fremstilling af Maaden, hvorpaa Gymnasitilundervisningen drives, vil jeg dog neblægge en lille Protest derimod; og selv om det ærede Medlem havde Ret, var det jo netop derfor paa Tide, at det blev indført i Lovforslaget, saaledes at vi kom til at tage bedre fat. Deri er jeg enig med det ærede Medlem, at saa længe vi ikke have luffede eller overbyggede Øvelseshus, er det ofte ret vanskeligt at faa noget ud af denne Undervisning. Med Hensyn til Religionsundervisningen er jeg enig med det ærede Medlem fra Årsens og kan slutte mig til hans Udtalelser. Jeg vil kun føje noget til, som det ærede Medlem forbigik, men hvori jeg nok tror, at han vil give mig Ret, at det værste ikke er den Maade, hvorpaa Religionsundervisningen bliver meddelt Børnene, men derimod den uheldige Ordning, at Børnene, naar Eksamensdagen og Katekisationstimerne komme, saa at sige skulle pumpes ud for, hvad der er meddelt dem, i Stedet for at dette, naar det en Gang var meddelt dem, skulde blive deres inderste og kæreste Gje og ikke noget, hvori de ogsaa ved Lejlighed skulle eksamineres. Det er for mig det mest stødende ved den nuværende Form for Religionsundervisningen i vore Skoler. Endnu skal jeg stuttelig tilføje, at jeg er meget glad ved de 100,000 Kr., som ere opførte paa Forslaget til Fordeling, særlig blandt de Kommuner, som have en spredt og vidtstrakt Bebyggelse, hvor de derfor skulle have mange Skoler, og hvor deres Gyver ikke staa i Forhold til Skolernes Antal. Jeg finder det rigtigt, at der er et saadant Beløb, som kan blive til Støtte for saadanne Kommuner; men jeg skal blot henstille, om det muligvis ikke kunde være rigtigt paa dette Punkt at gaa lidt højere op, for at man kunde stræbe hen til, at Tilbudet fra den offentlige Skoles Side —